

αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας ὁμοιότητος κατὰ τε τὴν στολὴν καὶ τὴν ἀλλήν διαγραφὴν, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς, ἣν οὗτοι ἔκαμον τῶν δευτέρων, ὑπολαβόντες, ὅτι ὠρίσθησαν ἀνέκαθεν νὰ ὑποβαστάζωσι θριγκοὺς ὡς αἱ πρῶται, ἐνῶ τοιαύτην περὶ τούτων ἰδέαν δὲν φαίνεται ποτὲ νὰ συνέλαβεν ὁ ποιητὴς τῶν. Ὁ Κικέρων

ὥσπερ ποτὲ, κατὰ Πλίνιον, ἀλλὰ ὁμοίαι, ἔργα τῇ Σκόπῃ, ἐκόσμου τὰς οἰκοδομὰς τοῦ Ἀσινίου, ἀλλ' ἀπασαὶ αὗται, κατὰ Μιλλίνον (Diction. des beaux Arts.), καὶ ἄλλους δικασίμους ἀρχαιολόγους, δὲν προσήφθησαν ἐκεῖ, εἰμὴ ἰδιοτροπία τῆς νεωτέρας Ἀρχιτεκτονικῆς, ἥτις, κρίνασα αὐτὰς καταλλήλους εἰς τοιαύτην ὑπηρεσίαν, διέστρεψε τὸν πρωτότυπον χαρακτῆρα τῶν.

Περὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν αἱ τοῦ Πανδρατίου Καρυάτιδες ἀνηγέρθησαν, τίποτε δὲν γνωρίζομεν καὶ ὁ Πausanias, ὅστις ἐπεσκέρθη τὴν Ἀκρόπολιν καὶ ἀρκετὰ ἀκριβῶς τὰ ἐν αὐτῇ περιέγραψεν, οὐδ' αὐτὸς μᾶς λέγει τι περὶ τούτων. Ὅπως δὲ καὶ ἂν ἔχη, ὁ Στουάρτος τάττει αὐτὰς ἀρχαιότερας τοῦ Βιτρούβιου (αὐτόθ.) Ἰλταύτως καὶ περὶ τῆς ἐκφράσεως τῆς διαθέσεώς τῶν οὐδὲν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἡμῖν παρεδόθη· οἱ δὲ νεώτεροι διαφοροτρόπως περὶ τούτου δοξάζουσι· τινὲς μὲν θέλουσιν αὐτὰς ὡς ἐν ἀπλῇ στάσει παριστανομένας, κατ' αὐθαίρετον τοῦ τεχνίτου ἐκλογὴν, τινὲς δὲ, ἐν οἷς καὶ ὁ Μιλλίνος (αὐτόθ.) ὡς ἐν χορῷ, ὅπως εἰς τὴν πνύγυριν τῆς Καρυάτιδος, καὶ ἡ τελευταία αὕτη δοῖα, ἂν καὶ ὀλίγον τολμῇ, εἶναι ὅμως ἡ πιθανωτέρα, διότι, ἀπ' οὗ ἀπαξ παρεδέχθημεν ταύτας ὡς τὰς τοῦ Πausanias Καρυάτιδας, ἐπόμενον εἶναι νὰ παραδεχθῶμεν καὶ ὅτι οἱ τεχνῖται ἐχρεώτουν νὰ ταῖς δώσωσι, καθὼς μορφὴν καὶ κόσμον, οὕτω καὶ διάθεσιν τὴν ἰδιάζουσαν εἰς ἐκείνας.

I. Ν. ΛΕΥΚΑΔΙΟΣ.

Σ. Ε. Δύο χωρία Καρύας ἀναφέρει ὁ Πausanias, τὸ μὲν, ἐν Βιβλ. Η'. Κεφ. 10. ὡς κείμενον πλησίον τοῦ Φενεοῦ, τὸ δὲ ἐν Βιβλ. Γ'. Κεφ. Γ'. ὡς γειτνιάζον τῇ Σελασίᾳ, οὐδέτερον δὲ ὡς τοῦ Ὀρχομενοῦ πλησιέχωρον. Ἐν τῷ πρὸς τῇ Σελασίᾳ ἔκειτο τὸ ἄγαλμα τῆς Καρυάτιδος Ἀρτέμιδος, καὶ εἰσὶν οἱ ἐνταῦθα αἱ Λακεδαιμονίων παρθένοι κατὰ ἔτος ἱσταί, καὶ ἐπιχώριος αὐταῖς καθέστηκεν ὀργήσις. » Περὶ τούτου καὶ ὁ Λουκιανὸς (π. Ορχ. 10) «Λακεδαιμόνιοι μὲν, ἀριστοὶ Ἑλλήνων εἶναι δοκοῦντες παρὰ Πολυδεύκους καὶ Κάστορος Καρυατίδειν μαθόντες (ὀρχήσιως δὲ καὶ τοῦτο εἶδος ἐν Καρύαις τῆς Λακωνικῆς διδασκόμενον). » Ῥητὸς μὲν περὶ τῆς ἐποχῆς τῆς κατασκευῆς τῶν τοῦ Ἐρεχθίδου Καρυατίδων οὐδὲν ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν συγγραφέων, ἀλλ' ἐκ τριῶν ἐπιγραφῶν, τῆς μιᾶς ἐν Λονδίῳ (Boeckh, C. I. N. 160) καὶ δύο τῶν ἐν Ἀκροπόλει (Rangabé, Antiq. Hell. N. 56 καὶ 57) ἐξάγεται μετὰ βεβαιότητος ὅτι ὁ ναὸς τῆς Πολιάδος ἡ τῆς Ἐρεχθίδος ἀνηγέρθη ἐν Ὀλ. 92 καὶ 93, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀμφιβολίας σύγχρονος τῆς οἰκοδομῆς αὐτοῦ εἶναι καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν γλυπτικῶν αὐτοῦ κοσμημάτων. Ἴσως μάλιστα καὶ περὶ τοῦ καλλιτέχνου τοῦ πλάσαντος αὐτὰ δὲν εἶναι ἀδύνατος πᾶσα εἰκασία. Πολλοὶ τῶν συγγραφέων ἀναφέρουσι τὸν Ἀθηναῖον γλύπτην Καλλίμαχον, σύγχρονον τοῦ Φειδίου, ἐρράμιλλον δὲ τοῦ Κικλάμιδος καὶ τοῦ Ἀλκαμένους, τὸν Κακίζότεχνον ἢ ὀρθότερον Κατατεχέτεχνον κληθέντα, καθ' ὃ, ἐπὶ τὸ ἀρχαιώτερον, τὸ τῆς τέχνης μεγαλοφάνες εἰς τὴν περὶ τὰ καθέκαττα περιέργειαν κατατήκοντα. Αὐτὸς κατὰ Πausanias (Α'. 19) ἠργάσθη εἰς

Καρυάτις.

(Verr. 4) μᾶς ἀναφέρει τὸν Πολύκλειτον, ποιήσαντα δύο τοιαύτας ἐξ ὀρειγάλκου, αἰτίνες, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηργάσθησαν ὕλκι, μᾶς δίδουσι νὰ ἐννοήσωμεν, ὅτι ὠρίσθησαν πρὸς ἀλλήν τινὰ χρῆσιν, ἢ τὴν ὑποστήριξιν θριγκῶν. Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἐν τῇ πόλει Ἀθῆναι τῆς Ἀσίας δαίνονται τέσσαρες κληφόροι, ἐν χρῆσει Καρυατίδων, πρὸς τὴν εἰσοδὸν δύο μικρῶν ἀντρων,